

Obligatorisk utplassering i praksis

FORSLAG FRA ARBEIDSGRUPPE NEDSATT AV DEKANATET

Obligatorisk utplassering i praksis

Mandat

Mandatet fremgår av mail fra prodekan undervisning av dato 7. juni 2018:

«...mandat å se på ulike alternativ mtp formål, form og evaluering av praksisrapporten og eventuelle tilgrensede spørsmål»

Prosess

Dekanatet nedsatte en arbeidsgruppe bestående av Kristine Helen Korsnes, Jon Petter Rui, Gunnar Eriksen, studentrepresentantene Jens Finanger og Sara Marie Hanssen utpekt av JSU, samt Sunniva S. Alvestad fra administrasjonen. Korsnes har ledet arbeidet i gruppa som til sammen har hatt tre møter. Rui var forhindret fra å møte de to første gangene. Tredje gang ble han erstattet av Anna Nylund i kraft av at hun overtok som avdelingsleder på 4. avd. Fra og med andre møte ble gruppa utvidet med Ånde Somby. Første møte 29. januar 2019 møtte Korsnes, Eriksen, Finanger, Hanssen, og Alvestad. Andre møte 12. april 2019 møtte Korsnes, Eriksen, Somby, Finanger og Hanssen. Tredje møte 3. juni 2019 møtte Korsnes, Eriksen, Somby og Nylund, samt Finanger over Skype.

På møtene har det blitt lagt opp til gjennomgang og diskusjon om mandatet og bakgrunnen for det, samt forslag til endring av praksisrapporten og tilgrensende spørsmål. Det har blitt tatt utgangspunkt i presentasjoner utarbeidet i forkant til hvert av møtene, og deltakerne har kommet med innspill pr mail mellom møtene. På siste møte diskuterte vi oss gjennom utkast til gruppas rapport. Denne ble deretter sendt på sirk til alle gruppas medlemmer for innspill og korrigeringer, før endelig levering.

Kort om bakgrunnen for gruppas arbeid og det fremsatte forslaget

Siktemålet med gruppas arbeid har vært å diskutere mulige endringer som legger til rette for at studentene kan få et større læringsutbytte av praksisperioden og sikre bedre samsvar mellom det studentene opplever og øves i under praksisordningen, og innholdet i arbeidskravet studentene må få godkjent (/ det studentene prøves i). Herunder vil gruppa fremheve at:

- Evalueringsordningen som praksisrapporten utgjør innebærer for lite fokus på studentenes refleksjoner og erfaringer fra praksisperioden
- Praksisrapporten i bestående form har fått for stort fokus, og er i for liten grad koblet til studentenes refleksjoner og erfaringer fra praksisperioden
- Det ønskes en tydeligere kobling mellom praksisperioden og juridisk metode, etikk, rettssosiologi og rettspolitik
- Det er usikkert om arbeidsmengden som legges ned i å kommentere utkast og endelig innlevering iht dagens ordning samsvarer med praksisperiodens intenderte læringsutbytte
- Lengden av den eksisterende vurderingsperioden kan reduseres

Følgende har vært viktig for gruppas arbeid:

- Fokus på refleksjon over opplevelser og erfaringer i praksis
- Fokus på etikk

- Fokus på metode
- Fokus på rettspolitikk eller retts sosiologi
- Fedre utnyttelse av ressurser

Rammeverk

- Studieplan
- Reglement JUR 3005, obligatorisk utplassering i praksis
- Retningslinjer for rollen som kontaktlærer
- Fagbeskrivelser for 1., 2., 3. og 4. avdeling (metode og etikk pensum)

Forslaget fra arbeidsgruppa

Først vil kjernen i forslaget fra gruppa presenteres. Deretter betydningen av forslaget for de ulike elementene i praksisordningen i kronologisk rekkefølge. Så sammenfattes diskusjonene i gruppa og gruppas standpunkt.

Kjernen i forslaget går ut på at vurderingsformen endres fra dagens praksisrapport slik denne er beskrevet i reglementets kap. 5, til en vurderingsform som bygger på muntlige presentasjoner med etterfølgende diskusjon i en gruppe av praksisstudenter ledet av en kontaktlærer (praksisseminar), men som skal forankres i en praksisrapport med nye krav til innhold som studentene leverer kontaktlærer på forhånd.

Hensikten med denne vurderingsformen er å er å sette et sterkere fokus på hva studentene opplever og erfarer i praksisperioden, og koble dette sammen med kunnskaper om metode, yrkesetikk og rettspolitikk eller retts sosiologi. Vurderingsformen gir øvelse i yrkesrelevante ferdigheter som kritisk tenkning, presentasjon, diskusjon og formidling, gjennom at studentene deler og diskuterer sine erfaringer og refleksjoner med medstudenter.

I hovedtrekk kan forslaget beskrives slik:

1) Studentene leverer en praksisrapport bestående av tre elementer:

- Forventninger til praksisperioden på forhånd
- Dokumentasjon av et arbeide studenten har gjort i praksisperioden og fått godkjent av praksisveileder på stedet
- Refleksjon over praksisperioden iht på forhånd gitte kriterier

2) Studenten deltar på praksisseminar hvor studenten holder en muntlig presentasjon foran sin praksisgruppe og kontaktlærer basert på praksisrapporten og etterfulgt av diskusjon

- Studenten må holde en 15 minutters presentasjon av erfaringene sine etter på forhånd gitte kriterier foran en gruppe av medstudenter
- Presentasjonene etterfølges av diskusjoner i gruppa
- Kontaktlærer leder presentasjonene og diskusjonene

3) Vurdering

- Vurderingsuttrykket godkjent/ikke godkjent beholdes
- Vurderingen skal baseres på en samlet vurdering av studentens rapport, muntlige presentasjon og deltakelse i diskusjonene i praksisgruppa
- Studentene får en individuell muntlig tilbakemelding

Nærmere om de enkelte delene

Ad 1) Studentene leverer en praksisrapport bestående av tre elementer:

- Forventninger til praksisperioden på forhånd
- Dokumentasjon av et arbeide studenten har gjort i praksisperioden og fått godkjent av praksisveileder på stedet
- Refleksjon over praksisperioden iht på forhånd gitte kriterier

At studentene må utarbeide en rapport har som siktemål å forberede og øke bevisstheten hos studentene i forkant av deltakelsen på praksisseminaret, og nødvendiggjør at studentene på forhånd knytter presentasjonen de skal ha til teoretisk kunnskap jf. det som utdypes i kravene til rapportens innhold og formålet med praksisordningen. Skrivningen er også et hjelpemiddel i selve læringsprosessen. Å reflektere over egne opplevelser og erfaringer er en grunnleggende ferdighet i en dannelsesprosess mot å bli en fullverdig profesjonsutøver.

Del en av rapporten stiller krav til at studentene kort redegjør for hvilke forventninger de har til praksisoppholdet før praksisperioden, herunder hvilke utfordringer de ser for seg at de kan komme til å støte på og hvilke tanker de har om hvordan slike kan møtes. (Ca. ½ side.) Hensikten er å fremme kritisk tenkning allerede før praksisen, og skape grobunn for at dette i etterkant kan kobles til erfaringene studentene gjorde seg. Refleksjonene bør knytte seg til praksisplanen studentene mottar fra praksisstedet i forkant av praksisen, se reglementets § 1-1 c) og § 3-5.

Del to av rapporten skal dokumentere *ett* arbeid studenten har gjort i praksisperioden og fått godkjent av praksisveileder på stedet. Det er ikke meningen at alle arbeidsoppgavene studenten har gjennomført beskrives. Av rapporten bør det fremgå hvilken problemstilling som lå til grunn for studentens arbeid, og hvilken rolle og hva studenten har bidratt med i gjennomføringen av arbeidsoppgaven. Studenten bør i samråd med praksisveileder bli enig om hvilket arbeid som dokumenteres. Dette krever at studenten drøfter beskrivelsen med praksisveileder i forkant. Siktemålet er at dette vil bidra til samhandling mellom student og praksisveileder. Ved at praksisveileder må godkjenne arbeidet studenten har utført, ansvarliggjøres også praksisstedene og praksisveileder. Studentens arbeid godkjennes ved at praksisveileder går god for at beskrivelsen stemmer, ved å gi sin signatur. Det utarbeides et eget skjema som legges ved praksisrapporten for dette. (Inntil 1 s.) Kravet vil også bidra til å sikre at studentene har meningsfullt arbeid i praksisperioden. Denne delen av rapporten vil kreve en endring av dagens reglement som kan innarbeides i § 3-6 om praksisveileders plikter. Det fremgår av reglementets § 3-4 hva relevante arbeidsoppgaver bør være. Videre at studenten, jf. § 3-4 andre setning, ikke skal brukes som vanlig arbeidskraft.

Del tre av rapporten består av tre underdeler.

Den første delen skal inneholde en beskrivelse av hvor studenten har vært i praksis og en kort oversikt over de arbeidsoppgaver og saker studenten har hatt i praksisperioden i samsvar med

reglementets § 5-2 første avsnitt. I tillegg skal denne delen inneholde en kortfattet refleksjon over erfaringene fra praksisperioden, sammenholdt med forventningene studenten hadde i forkant av praksisperioden. Her står studenten nokså fritt mht hva h*n velger å fokusere på. (1. s.)

Den neste delen krever at studenten drøfter erfaringer fra praksisperioden i lys av nærmere bestemte krav. Herunder skal studenten identifisere en yrkesetisk problemstilling, en metodisk utfordring og en rettspolitisk /rettsosialogisk problemstilling studenten har støtt på, eller fått innsikt i gjennom praksisperioden.

Studenten skal deretter velge og drøfte nærmere, og om mulig ta stilling til, en av disse problemstillingene. Det kreves at studenten i dette arbeidet identifiserer og anvender relevante kilder og litteratur. (Totalt inntil 3,5 s.)

Det er et siktemål at den nye praksisrapporten ikke skal overstige 6 sider, inkludert skjemaet praksisveileder skal signere.

Gruppen anbefaler at det utarbeides en mal studentene kan benytte til å levere rapporten, a la dokumentene som er utarbeidet til masteroppgavene mv.

Ad 2) Studenten deltar på praksisseminar hvor studenten holder en muntlig presentasjon foran sin praksisgruppe og kontaktlærer basert på praksisrapporten og etterfulgt av diskusjon

- Studenten må holde en 15 minutters presentasjon av erfaringene sine med utgangspunkt i rapporten foran en gruppe av medstudenter
- Presentasjonene etterfølges av diskusjoner
- Kontaktlærer leder presentasjonene og diskusjonene

Hensikten med at studentene må holde en muntlig presentasjon basert på praksisrapporten foran en gruppe med medstudenter er å åpne for at studenten får dele og analysere erfaringene sine nærmere sammen med andre, med målsetning om å øke den faglige innsikten. At alle studentene må identifisere alle typene av problemstillinger, vil bidra til bedre diskusjoner selv om studentene har valgt ulike tema å fordype seg i.

At praksisrapporten ligger til grunn for den muntlige presentasjonen bidrar til å sikre at studentens presentasjon og refleksjoner er gjennomtenkte og gjennomarbeidet før diskusjonene.

Praksisrapporten skal også danne grunn for kontaktlærers forberedelser til gruppepresentasjonene og diskusjonene som skal gjennomføres.

Gruppen ser for seg at hver praksisgruppe bør bestå av seks - åtte studenter. Det innebærer at hver kontaktlærer får ansvar for seks-åtte praksisstudenter.

Gruppen mener at det bør settes av 15 minutter til diskusjon av hver presentasjon.

Ved denne vurderingsformen kan evalueringen av praksis gjennomføres før utløpet av høstsemesteret.

Ad 3) Vurdering

- Vurderingsuttrykket godkjent/ikke godkjent beholdes
- Vurderingen skal baseres på en samlet vurdering av studentens rapport, den muntlige presentasjon og deltakelsen i diskusjonene i praksisgruppa

I etterkant av presentasjonene og gruppediskusjonene skal hver student få en kort muntlig tilbakemelding på sin presentasjon og deltakelse i diskusjonene av kontaktlærer.

Studenter som ikke får godkjent bør innen en satt frist få mulighet til å levere sin rapport på nytt og holde sin presentasjon i en oppsamlingsgruppe.

Formålet med praksisen

Formålet med praksisordningen er beskrevet slik i det eksisterende praksisreglementet § 2-1:

«Formålet med praksisordningen er å gi studentene en innføring i praktisk juridisk arbeid samt fremme forståelsen av hvilke krav ulike yrkesgrupper stiller til juridisk kompetanse.»

Grappa har funnet det hensiktsmessig å supplere formålsbeskrivelsen for bedre å få frem siktemålet med den nye evalueringsordningen som forslås.

Grappa foreslår derfor at formålsbeskrivelsen endres til:

«Formålet med praksisordningen er å gi studentene en innføring i praktisk juridisk arbeid samt fremme forståelsen av hvilke krav ulike yrkesgrupper stiller til juridisk kompetanse.

Gjennom praksisordningen skal studentene også lære å reflektere over profesjonsorienterte erfaringer og identifisere og diskutere etiske, metodiske og rettspolitiske/rechtsosiologiske problemstillinger jurister kan støte på.»

Praksisforberedende undervisning

Det fremlagte forslaget tar utgangspunkt i at studentene fremdeles skal tilbys obligatorisk praksisforberedende undervisning jf. reglementets § 3-2, som skal forberede dem på praksisperioden og klargjøre forventningene som evalueringsformen krever av dem.

Her bør inntas et nytt strekpunkt i reglementet om metodiske problemstillinger og strekpunktet om utforming av praksisrapporten bør suppleres med «deltakelse på praksisseminar».

Forventninger og krav til praksisveileder og kontaktlærer mens studentene er i praksis

- Ordningen med at kontaktlærer tar kontakt med studenten ila praksisperioden videreføres, reglementets § 3-7. Reglementets § 3-7 annet avsnitt om veiledning knyttet til praksisrapporten omarbeides
- Praktisk arbeid godkjent av praksisveileder vs dagens ordning, se kommentarene til forslaget punkt 1.
 - Grappa anbefales at det spilles inn en kort informativ video som sendes ut til praksisstedene med informasjon om endringenes betydning for praksisveilederne.

Drøftelsene i grappa

Det har i prosessen ikke kommet forslag til andre alternative endringer enn dem som er gjennomgått i rapporten.

I prosessen har de faglige og administrative representantene i gruppa jevnt over vært positive til å arbeide frem en endring av den eksisterende praksisordningen iht. mandatet, og med utgangspunkt i forslagene som initierte arbeidet.

Studentene i gruppa var i utgangspunktet noe mer kritiske til endringsforslagene fordi de i større grad mente at dagens praksisrapport representerer en god ordning, som de ikke uten videre så behov for å endre.

Underveis har imidlertid også studentene blitt positive til at det utvikles en mer erfaringsbasert modell for evaluering av praksisperioden, og til hvordan evalueringen knyttes sammen med kunnskap og ferdigheter studentene skal ha om metode, etikk, rettspolitikk og retts sosiologi fra studiet.

Gruppa anser det som positivt at evalueringen av praksisperioden iht. det fremsatte forslaget kan avvikles før jul, slik at studentene i vårsemesteret kan fokusere utelukkende på vårfagene.

Etter diskusjonene og tilpasningene som har vokst frem som følge av gruppas arbeid, har studentene likefremt uttrykt bekymring for at praksisordningen og evalueringen av denne kan komme til å bli nedprioritert av noen studenter fordi disse ikke har umiddelbar overføringsverdi eller direkte relevans til det som kreves av studentene for å oppnå et godt resultat på de avsluttende eksamenene.

Gruppa er likevel enige om at denne bekymringen ikke tilsier noen endringer i det fremsatte forslaget. At praksisordningen skulle bli karaktertellende anser vi ikke å være i tråd med formålet med ordningen.

Det fremsatte forslaget innebærer at studenter som er ute i praksis må returnere til Tromsø før jul for å avholde de muntlige presentasjonene i praksisgruppene. Studentene påpeker at dette kan bli ansett negativt av noen studenter, som da kan komme til å få ekstra reising og medfølgende kostnader til flybillett ved reise hjem til jul.

Gruppa er likevel kommet til at dette ikke kan tillegges vekt all den tid semesteret ikke avsluttes før i midten av desember.

Gruppas forslag til endring av praksisordningen legges på denne bakgrunn frem enstemmig.

[Reglementsendringer mv som forslaget innebærer](#)

Etter avtale med prodekan vil en oversikt med endringsforslag bli utarbeidet av avdelingsleder på 4. avd. sammen med Korsnes.